

2 Hodnocení aktuálního průběhu implementace společného vzdělávání

Zásadní změnu ve způsobu vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami i dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných přinesla s účinností od 1. září 2016 změna zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), zákonem č. 82/2015 Sb. a jeho prováděcí předpis, vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Školský zákon i jeho prováděcí předpisy vycházely z předpokladu, že právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají vzdělávacím potřebám a možnostem, zároveň však také na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní, a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení nemá být výsadou úzce vymezeného okruhu osob, ale mělo by náležet každému jednotlivci tou měrou, v které je nezbytné pro naplnění jeho práva na vzdělání.

Ustanovení § 16 školského zákona pak nově vymezilo děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami nikoli na základě jejich diagnózy, ale potřeb, resp. podpory, již potřebují k tomu, aby se mohli vzdělávat na rovnoprávném základě s ostatními. Zároveň byl vymezen základní okruh tzv. podpůrných opatření jako klíčový nástroj zajištění zmíněné podpory. Podpůrná opatření se postupně systematicky katalogizovala, zpřesnila se pravidla pro přiznávání podpůrných opatření. Záměrem bylo také důrazněji klást požadavek na kvalitní diagnostiku prováděnou školskými poradenskými zařízeními, včetně aktivní spolupráce zákonných zástupců, poradenských zařízení a škol.

Kromě již zmíněného požadavku se se změnou legislativy od školských poradenských zařízení očekává také používání standardizovaných diagnostických nástrojů a využívání pojmů, zabráňujících zneužívání podpůrných opatření. Na změnu školského zákona a některých prováděcích vyhlášek bylo nutné také zareagovat v samotném výchovně-vzdělávacím procesu, ve kterém se měly připravované a již realizované změny promítnout. Postupným nastavováním rovného přístupu ke vzdělávání všech žáků bylo nutné připravit revize v Rámcově vzdělávacích programech, především pak zrušit přílohu RVP ZV – LMP, poskytnout další vzdělávání poradenským a pedagogickým pracovníkům, zajistit změnu evidenčního a statistického systému, zajistit informační semináře k § 16 školského zákona a k prováděcímu předpisu atd.

Při inspekční činnosti bylo zjištěno, že většina škol správně a včas upravila své školní vzdělávací programy. Míra nesouladu ŠVP s RVP tak byla srovnatelná s údaji v předchozích školních letech.

V této kapitole jsou uváděna zjištění ze všech typů inspekční činnosti v běžných školách (a v jejich, případně v samostatných školských zařízeních), na rozdíl od tematické zprávy věnované společnému vzdělávání, která vychází ze specifického úkolu prováděného při komplexní inspekční činnosti a zahrnuje proto menší vzorek škol a školských zařízení (o cca 13 %).

2.1

Podmínky pro vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Společné vzdělávání předpokládá vzdělávání všech dětí a žáků společně v běžných školách s výjimkou dětí a žáků uvedených v § 16 odst. 9 školského zákona. Vzdělávání těchto dětí a žáků se přednostně uskutečňuje v běžných školách, pokud však nepostačují poskyto-